

UCHWAŁA NR III/21/2024

RADY GMINY RACIĄŻEK

z dnia 28 czerwca 2024r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2023r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2024 r., poz. 609, poz. 721/, w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151), art. 10 ust. 1-2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939) Rada Gminy Raciążek uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Raciążku za 2023r, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Andrzej Sobociński

**Sprawozdanie z realizacji w 2023 roku
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Raciążek na lata 2023 – 2026**

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raciążek na lata 2023 – 2026 w roku 2023 stanowiła odpowiedź na zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Raciążek na lata 2021 - 2031 w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Uwzględniała ona również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia oraz przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w pozycji pt. „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2023 roku”.

Według stanu na koniec IV kwartału 2023 r. Gminę Raciążek zamieszkiwało 3014 osób zameldowanych na stałe oraz 30 osób zameldowanych czasowo. Do Szkoły Podstawowej na koniec roku kalendarzowego uczęszczało w 2023 roku 206 uczniów, a do świetlicy szkolnej zapisanych było 138 dzieci. Do Przedszkola Publicznego „Słoneczko” uczęszczało 87 dzieci.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Raciążek uchwalony przez Radę Gminy dnia 07.08.2018 r. i zmieniony dnia 19.09.2018 r. wynosi - 21 punktów, z czego:

- limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 13,
- limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 8.

Natomiast stan faktyczny liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie na koniec 2023 roku wynosił 9, w tym:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 7 punktów:
  1. o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa - 7,
  2. o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% - 7,
  3. o zawartości alkoholu powyżej 18% - 7,
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 2 punkty:
  1. o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa - 2,
  2. o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% - 0,
  3. o zawartości alkoholu powyżej 18% - 0.

Z czego na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadało 338 mieszkańców gminy.

W ciągu 2023 roku gmina wydała 7 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych:

- poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 6, z tego:
  1. do 4,5% (oraz piwa) - 2,
  2. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) - 2,
  3. pow. 18% - 2,
- w miejscu sprzedaży - 1.

oraz 2 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – piwo.

Podsumowując: na dzień 31.12.2023 r. w gminie ważne były 23 zezwolenia uprawniające do sprzedaży alkoholu:

- sklepy – 21,
- lokale gastronomiczne – 2.

W 2023 roku podczas dyżurów specjalisty psychologa klinicznego udzielonych zostało 39 porad psychologicznych. Z pomocy psychologicznej korzystało 11 osób dorosłych. Podczas spotkań do zadań prowadzącego należała ocena stanu psychicznego oraz dostosowanie odpowiednich oddziaływań psychologicznych i form pomocy psychologicznej do potrzeb. W roku sprawozdawczym praca psychologa często związana była z chorobami psychosomatycznymi, w tym pomoc psychologiczna dla pacjentów i rodzin.

Do stosowanych form oddziaływania psychologicznego należały m.in.

- psychoedukacja,
- techniki rozpoznawania problemów psychologicznych,
- redukcja napięcia wewnętrznego,
- trening umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami,
- trening umiejętności zachowań asertywnych oraz elementy treningu interpersonalnego,
- techniki związane z rozwojem osobistym,
- trening funkcji poznawczych.

Z porad i wsparcia punktu informacyjno-konsultacyjnego skorzystało od stycznia do grudnia 2023 roku - 45 osób, z którymi prowadzący przeprowadził ponad 317 rozmów. Podczas spotkań w punkcie - 3 osoby zostały zmotywowane do podjęcia leczenia stacjonarnego związanego z uzależnieniem od alkoholu i 3 osoby zostały przekonane do powtórnego (po zapiciu) zdrowienia poprzez realizację programu 12 kroków. W ogólnokrajowym spotkaniu trzeźwościowym w Licheniu brały udział 3 osoby. Spotkania i rozmowy z osobami uzależnionymi jak i ich rodzinami dotyczyły różnych sfer i mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia, najczęściej jednak:

- diagnozy,
- motywacji do podjęcia leczenia na oddziale zamkniętym,
- wsparcia psychologicznego,
- rozwoju osobistego,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów,
- pomocy, wsparcia i udzielania zaleceń dla osób współuzależnionych,
- pomocy, wsparcia i udzielania zaleceń dla osób uzależnionych,
- motywacji do brania czynnego udziału w życiu społeczności abstynenckich naszego regionu.

Na terenie gminy odbywały się także spotkania grupy wsparcia AA, która należy do „Intergrupy Toruń”. W związku z powyższym informacja o spotkaniach grupy była upubliczniona w ogólnosięciowym rejestrze grup AA, co przyczyniło się do tego, że 7 osób spoza gminy mogło skorzystać z pomocy udzielonej im w Raciążku.

W roku sprawozdawczym odbyło się 20 dyżurów po 2 godziny każdy, w których udzielane były porady prawne. Zgodnie z przyjętym harmonogramem 35 osobom

radca prawny udzielał porad prawnych między innymi w zakresie prawa spadkowego, prawa ubezpieczeń społecznych (dotyczących nabywania uprawnień emerytalnych lub rentowych), prawa pracy, prawa cywilnego (umowy konsumenckie, ubezpieczenia komunikacyjne, odpowiedzialność cywilna) jak również prawa administracyjnego. Pomoc prawna polegała na udzielaniu porad, omawianiu sytuacji prawnej, sporządzaniu projektów: pism, w tym procesowych, wniosków i odwołań.

W związku z nadużywaniem alkoholu w 2023 r. na sprawców przemocy w rodzinie zostały założone przez policję 2 „Niebieskie Karty”, których sprawcami przemocy byli mężczyźni. Na koniec roku zamknięte zostały 4 karty, z czego 2 z 2022 roku i 2 z 2023 r. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyli 6 posiedzeń.

Zgodnie z porozumieniem zawartym między Gminą Raciążek, a Biurem Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy Wydziału Polityki Społecznej Departamentu Spraw Społecznych w Toruniu wspólnie realizowano i finansowano zadanie o nazwie Kujawsko - Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. W 2023 roku interesanci, czyli również osoby z gminy Raciążek, potrzebujące pomocy w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, zarówno fizycznej, psychicznej, seksualnej jak i ekonomicznej mogły korzystać z porad i konsultacji, które odbywały się w wyznaczonych miastach na terenie województwa, telefonicznie i e-mailowo pod adresem niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl. Porad i konsultacji udzielali specjaliści wyspecjalizowani w dziedzinie przemocy w rodzinie - psychologowie i prawnicy.

Z informacji otrzymanej z Biura Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy oraz Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii wynika iż, w związku ze znaczną liczbą telefonów anonimowych, nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby porad i konsultacji udzielonych mieszkańcom naszej gminy.

Jednym z realizatorów GPPiRPA oraz PN była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2023 roku komisja pracowała w składzie 5 osobowym - od września w zmienionym zarządzeniem Wójta składzie. W skali roku sprawozdawczego, odbyła ona 8 posiedzeń, których tematem głównie były rozmowy wyjaśniająco - motywujące osoby zgłoszone do leczenia odwykowego (5 rozmów) oraz opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności

lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane były napoje alkoholowe). W danym roku komisja wydała 9 opinii pozytywnych.

W roku sprawozdawczym przewodnicząca GKRPA uczestniczyła w 6 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, oraz przeprowadziła 6 indywidualnych rozmów (osobiście i telefonicznie) z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi na temat dostępnych form pomocy terapeutycznej, psychologicznej, a także prawnej. W październiku trzech nowych członków komisji brało udział on-line w szkoleniu: „Zadania i zakres działań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”.

W ramach środków uzyskanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu przedszkolaki i uczniowie SP w Raciążku wzięli udział w następujących spektaklach profilaktycznych:

1. „Leśne opowieści, bardzo ważnej treści” – przedszkolaki - spektakl promował tolerancję, wzajemny szacunek, pokazywał wartości przyjaźni oraz posiadania własnych pasji.
2. „Zaczarowana Kraina” – kl. I - III – spektakl teatralny z elementami profilaktyki antyalkoholowej i przeciwko przemocy w rodzinie.
3. „To największe jest szaleństwo nie znać słowo bezpieczeństwo” – uczniowie kl. I – III – to spektakl, który w przystępny i zabawny sposób wskazywał młodym widzom odpowiednie wzorce zachowań. W szczególności sposób zwracał uwagę na zachowanie ostrożności w kontaktach z nieznanymi, Mówił też, jak bezpiecznie poruszać się po drogach lub jakie niebezpieczeństwa czyhają na dzieci w wolnym czasie.
4. „Niewinna gra” – uczniowie kl. IV – VI – tematyka swoją treścią nawiązywała do kształtowania postaw społecznych, zdrowia, edukacji, uzależnień behawioralnych i profilu zachowań ryzykownych.
5. „Wołanie o pomoc” – uczniowie kl. VII – VIII – opowiadał o dorastaniu, młodzieńczej samotności oraz niełatwych relacjach pomiędzy nastolatkami a rodzicami. Pierwszych oznakach depresji spowodowanej problemami, które z punktu widzenia osoby dorosłej wydają się błahe, a dla młodych ludzi są coraz częściej przyczyną targnięcia się na własne życie.

W okresie sprawozdawczym uczniowie wzięli także udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, a były to materiały profilaktyczno – edukacyjne, które zostały przygotowane dla dzieci i młodzieży w postaci trzech pakietów:

1. „Rosnę zdrowo” – konkurs plastyczno – literacki, którego celem było zachęcenie uczniów do przyjrzenia się swoim talentom, zastanowieniu się nad swoimi zaletami, wzbudzeniu kreatywności. Pokazanie, że każdy z nas jest w czymś dobry i może się tym pochwalić. Celem konkursu było docenienie trudu uczniów i ich zaangażowanie w wykonanie pracy.
2. „Mój pomysł na zdrowie” – konkurs na plakat profilaktyczny, którego celem było zwrócenie uwagi uczniów na fakt, że mają oni wpływ na miejsce, w którym żyją, na to, co ich otacza, jakich dokonują wyborów. Swoją wiedzą i doświadczeniem uczestnicy mieli pochwalić się z innymi i tym samym kształtować postawy swoich rówieśników. Tym sposobem oni również współtworzyli profilaktykę!
3. „W zdrowym ciele zdrowy duch” – konkurs fotograficzny, którego celem było wzbudzenie wśród uczniów kreatywności, poszerzenie ich wiedzy, zachęcenie do pracy w grupie, nauka współpracy i kompromisów.

W miesiącu grudniu prowadzone były dla grupy 17 uczniów klas IV – VIII pozalekcyjne zajęcia sportowe, których celem było wskazanie młodzieży alternatywy na spędzenie czasu wolnego, wybór sportu zamiast używek, zapoznanie z nowymi grami i zabawami, nauka sportowej rywalizacji bez agresji. Dzięki tym zajęciom dzieci integrowały się, wspierały i troszczyły się o młodszych rówieśników, udzielając im wskazówek przy wykonywaniu trudniejszych zadań ruchowych.

W roku sprawozdawczym zakupiono również materiały profilaktyczno - edukacyjne w postaci broszur, plakatów i ulotek, pn. „Bezpieczeństwo na drodze” – trzeźwa jazda, kultura jazdy i poszanowanie przepisów skierowane do dorosłych uczestników drogi.

Podczas ferii i wakacji oraz przy organizacji Dnia Dziecka, warsztatów kreatywnych i spotkania z „Mikołajem” prowadzone były zajęcia organizujące czas wolny połączone z elementami profilaktyki uniwersalnej uzależnień dla dzieci i młodzieży.

W ramach realizacji GPPiRPA oraz PN zorganizowano także szkolenia dla realizatorów rekomendowanego programu „Unplugged” oraz mediatora szkolnego.

W skali roku na bieżąco udostępniane były na terenie gminy również i inne, oprócz wcześniej przedstawionych materiały, z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki takie jak ulotki, plakaty, filmy, czasopisma, książki i materiały on-line skierowane w swojej treści do dzieci, młodzieży rodziców, nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego, czy też osób uzależnionych i współuzależnionych – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi w rodzinie”, „Uzależnienia behawioralne” „Przeciwdziałanie przemocy domowej”, „Jestem. Historia dziecka z FAS”, „Remedium”.

W ciągu całego 2023 roku prowadzony był stały system informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy, powiatu i województwa na rzecz profilaktyki i uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez ulotki, materiały profilaktyczne i informacje zamieszczone w wyznaczonych miejscach oraz na stronie UG.

Większość z wymienionych wcześniej działań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom w gminie Raciążek miała charakter ciągły, a ich realizacja rozłożona jest na kilka najbliższych lat.

Opracowała i sporządziła:

PRZEWODNICZĄCA KOMISJI

mgr Halina Koltuńska

